

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE
I. KARTA PRZEDMIOTU: Audiodeskrypcja Specjalizacja Tłumaczeniowa Filologia Angielska II rok II stopnia semestr III i IV
CEL PRZEDMIOTU
C1 Przygotowanie studentów do tworzenia audiodeskrypcji dla osób z dysfunkcją wzroku i napisów dla niesłyszących dla osób z dysfunkcją słuchu.
C2 Uświadomienie studentom potrzeby umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami sensorycznymi dostępu do kultury i sztuki.
C3 Zapoznanie studentów z metodologią tłumaczeń dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu.
C4 Zapoznanie z warsztatem przygotowywania audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących w oparciu o teorie tłumaczeń poparte ćwiczeniami praktycznymi i projektami.
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI
C1 Biegła znajomość gramatyki, leksyki, zasad interpunkcji i ortografii języka angielskiego i polskiego.
C2 Umiejętność interpretacji tekstów audiowizualnych (relacja między dialogiem a obrazem).
C3 Umiejętność krytycznego wypowiedzania się o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia.
C4 Umiejętność pracy samodzielnej i w grupie.
C5 Umiejętność wykorzystywania wiedzy i doświadczenia z dyscyplin pokrewnych (tłumaczenia pisemne i ustne).
EFEKTY KSZTAŁCENIA
EK P_W01 Student ma pogłębioną wiedzę na temat audiodeskrypcji dla niewidomych i niedowidzących oraz na temat przygotowywania napisów dla osób niesłyszących i niedosłyszących.
EK P_W02 Student zna terminologię używaną podczas omawiania zagadnień związanych z audiodeskrypcją i napisami dla niesłyszących.
EK P_W03 Student zna słownictwo ogólne i specyficzne dla konkretnych dziedzin.
EK P_W04 Student rozumie źródła terminologii używanej w audiodeskrypcji i napisach dla niesłyszących.
EK P_W05 Student ma pogłębioną wiedzę w ramach pokrewnych dyscyplin tłumaczeniowych (tłumaczenie ustne i pisemne oraz ogólne audiowizualne).
EK P_W06 Student rozumie, że istnieje kilka różnych szkół tworzenia audiodeskrypcji (amerykańska, brytyjska, warszawska, białostocka) oraz napisów dla niesłyszących (polska, brytyjska, amerykańska).
EK P_W08 Student rozumie powiązania audiodeskrypcji i tworzenia napisów dla niesłyszących z literaturoznawstwem, językoznawstwem, kulturoznawstwem i komunikacją społeczną.

EK P_W09 Student ma szczegółową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie audiodeskrypcji oraz napisów dla niesłyszących (np. eksperymenty w rozwiązaniach oraz nowe technologie wykorzystywane do tworzenia audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących).
EK P_W10 Student zna i rozumie metody analizy i interpretacji tekstów audiowizualnych. Rozumie język filmu.
EK P_W11 Student ma wiedzę na temat historii kształtowania się dostępności kultury dla osób niepełnosprawnych w świecie i w Polsce.
EK P_W14 Student zna zasady posługiwania się różnymi stylami języka w zależności od charakteru opisywanego dzieła oraz odbiorcy.
EK P_W15 Student ma wiedzę na temat instytucji, stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz udostępniania kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym.
EK P_W16 Student orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym skierowanym do osób z niepełnosprawnościami (seanse kinowe, wystawy, festiwale filmowe, sztuki teatralne).
EK_U1 Student wykazuje się odpowiednią do poziomu studiów drugiego stopnia znajomością języka angielskiego i polskiego.
EK_U2 Student posiada umiejętności badawcze obejmujące analizę tekstów audiowizualnych, dobór metod i narzędzi tłumaczeniowych.
EK_U3 Student potrafi interpretować tematykę tekstów audiowizualnych; potrafi logicznie przedstawiać swoje opinie.
EK_U4 Student umiejętnie posługuje się różnymi stylami języka angielskiego i polskiego; dostrzega różnice między stylem formalnym, nieformalnym i potocznym.
EK P_U07 Student potrafi samodzielnie zdobywać i rozwijać swoją wiedzę w zakresie gramatyki języka angielskiego oraz tłumaczeń korzystając ze słowników, podręczników oraz wskazówek opiekuna.
EK P_U13 Student umie argumentować swoje poglądy i potrafi formułować wnioski.
EK P_U20 Student potrafi przygotować projekty związane z przygotowaniem audiodeskrypcji oraz napisów dla niesłyszących.
EK P_U21 Student umie napisać esej przedstawiający proces tłumaczeniowy zastosowany w danym projekcie.
EK P_U22 Student potrafi przygotować ustną prezentację na wybrany temat (np. odbiorcy napisów i audiodeskrypcji, historia powstania audiodeskrypcji).
EK P_K01 Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności w zakresie tworzenia audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących i rozumie potrzebę i perspektywę dalszego rozwoju.
EK P_K02 Student podejmuje autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności.
EK P_K04 Student potrafi współdziałać i pracować w małych i większych grupach podejmując różne role.
EK P_K05 Student posiada potrafi inspirować i angażować się w projekty dotyczące przygotowywania audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących (festiwale filmowe, seanse kinowe, wystawy sztuki).
EK P_K06 Student umie wybrać priorytetowe działania przy realizacji ww. projektów.
EK P_K09 Student jest świadomy znaczenia dostępności kultury i sztuki dla osób niewidomych i niesłyszących.
EK P_K10 Student uczestniczy w życiu kulturalnym, zwłaszcza tym skierowanym do osób z niepełnosprawnościami.

TREŚCI PROGRAMOWE	
Forma zajęć – ĆWICZENIA (ĆW) sem I i II	Liczba godzin
Semestr I	
ĆW1 Wprowadzenie do audiodeskrypcji. Wyjaśnienie terminologii występującej w obszarze audiodeskrypcji i ogólnej dostępności kultury u osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi. Zaproponowanie i omówienie praktycznych projektów na nadchodzący rok.	2
ĆW2 Omówienie charakterystyki środowiska osób z dysfunkcją wzroku.	2
ĆW3. Omówienie charakterystyki środowiska osób z dysfunkcją słuchu.	2
ĆW4 Uświadomienie potrzeby dostępności kultury i sztuki dla osób niepełnosprawnych. Prezentacja wypowiedzi osób z niepełnosprawnościami na temat ich codziennego funkcjonowania w społeczeństwie oraz roli kultury i sztuki w ich życiu.	2

ĆW5 Historia powstania audiodeskrypcji. Przedstawienie technik stosowanych w audiodeskrypcji.	2
ĆW6 Historia powstania napisów dla niesłyszących. Przedstawienie technik stosowanych w napisach dla niesłyszących.	2
ĆW7 Zapoznanie studentów z różnymi szkołami tworzenia audiodeskrypcji (amerykańska, brytyjska, białostocka).	2
ĆW8. Przykłady audiowizualne zastosowania audiodeskrypcji. Omówienie elementów kluczowych dla tworzenia audiodeskrypcji.	2
ĆW9 Zapoznanie studentów z różnymi szkołami tworzenia napisów dla niesłyszących i niedosłyszących (amerykańska, brytyjska, polska – różne podejścia w Polsce).	2
ĆW10 Przykłady audiowizualne obrazujące zastosowanie różnych rodzajów napisów dla niesłyszących i niedosłyszących. Omówienie elementów kluczowych dla	2

tworzenia tychże napisów.	
ĆW11 Charakterystyka audiodeskrypcji w filmie (przykłady polskie i anglojęzyczne).	2
ĆW12 Charakterystyka napisów dla niesłyszących i niedosłyszących w filmie (przykłady polskie i zagraniczne).	2
ĆW13 Ćwiczenia nad przygotowaniem audiodeskrypcji do fragmentu filmu. Praca samodzielna lub w parach – audiodeskrypcja wykonywana pisemnie. Informacja zwrotna, analiza tekstów, ocena prowadzącego oraz grupy.	2
CW14 Ćwiczenia nad przygotowaniem napisów dla niesłyszących i niedosłyszących do fragmentu filmu. Praca samodzielna lub w parach – napisy tworzone przy użyciu programu komputerowego EditSub lub Aegisub. Informacja zwrotna, analiza tekstów, ocena prowadzącego oraz grupy.	2

ĆW15 Omówienie wyników prac semestralnych.	2
Suma godzin	30
Semestr II	
ĆW16 Audiodeskrypcja do ilustracji do czasopism. Teoria (techniki, porównanie z zasadami tworzenia audiodeskrypcji do filmu) i przykłady.	2
CW17 Analiza roli ilustracji w czasopismach (informacyjna, rozrywkowa, wychowawcza).	2
ĆW18 Ćwiczenia w tworzeniu audiodeskrypcji do zdjęć i ilustracji do czasopism. Informacja zwrotna, analiza tekstów, ocena prowadzącego oraz grupy.	2
ĆW19 Napisy dla niesłyszących i niedosłyszących dzieci. Zasady tworzenia. Porównanie z zasadami napisów dla osób dorosłych. Przykłady.	2
CW20 Ćwiczenia w tworzeniu napisów dla dzieci niesłyszących i niedosłyszących przy użyciu programu komputerowego.	2

Informacja zwrotna, analiza tekstów, ocena prowadzącego oraz grupy.	
ĆW21 Audiodeskrypcja w teatrze. Teoria (zasady tworzenia) i przykłady.	2
ĆW22 Ćwiczenia w tworzeniu audiodeskrypcji do sztuk teatralnych i przedstawień muzyczno-teatralnych (teatr muzyczny, opera).	2
ĆW23 Audiodeskrypcja w architekturze. Teoria i praktyka.	2
ĆW24 Ćwiczenia w tworzeniu audiodeskrypcji do obiektów architektonicznych.	2
ĆW25 Audiodeskrypcja w malarstwie i rzeźbie. Teoria i analiza przykładów.	2
ĆW26 Ćwiczenia w tworzeniu audiodeskrypcji do dzieł malarstwa i rzeźby.	2
ĆW27 Audiodeskrypcja do dzieł sztuki współczesnej (włączając instalacje, performance i prezentacje video).	2
ĆW28 Analiza wybranych przykładów	2

audiodeskrypcji. Omawianie błędów, analiza zastosowanych rozwiązań.	
ĆW29 Analiza wybranych przykładów napisów dla osób niesłyszących i niedosłyszących. Omawianie błędów, analiza zastosowanych rozwiązań.	2
ĆW30 Omówienie wyników prac semestralnych.	2
Suma godzin	30
NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
Metoda bezpośrednia, eksplikatywna, oparta na analizach tekstów audiowizualnych. Tablica, film, rysunki, fotografie, ilustracje z czasopism, rzutnik multimedialny, ekran, laptop, słuchawki, programy komputerowe do tworzenia audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących.	
SPOSOBY OCENY	
F1 Przygotowanie napisów dla niesłyszących w następujących parach językowych: z polskiego na polski dla niesłyszących, z polskiego na angielski dla niesłyszących, z angielskiego na polski dla niesłyszących i z angielskiego na angielski dla niesłyszących.	
F2 Przygotowanie audiodeskrypcji do wybranych dzieł audiowizualnych.	
P1 Ocena na koniec semestru wystawiana jest na podstawie obecności, aktywności studenta na zajęciach, osiągnięć studenta na podstawie prac wykonanych na zajęciach i prac zadanych, oraz na podstawie projektu semestralnego wybranego przez studenta.	
P2 Ocena na koniec drugiego semestru wystawiana jest na podstawie obecności, aktywności studenta na zajęciach, osiągnięć studenta na podstawie prac wykonanych na zajęciach i prac zadanych, oraz na podstawie projektu semestralnego wybranego przez studenta.	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Semestr I	
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
Przygotowanie się do zajęć.	15

Przygotowanie prac domowych i semestralnych.	15
Konsultacje z nauczycielem	4
SUMA	64
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2
Semestr II	
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
Przygotowanie się do zajęć.	15
Przygotowanie prac domowych i semestralnych.	15
Konsultacje z nauczycielem	4
SUMA	64
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2
LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	
1. Diaz Cintas, Jorge, Pilar Orero and Aline Remael (eds.). <i>Media for all. Subtitling for the Deaf, Audio Description and Sign Language</i> . Amsterdam-New York. 2007.	
2. Snyder, Joel. "Audio Description. The Visual made Verbal". <i>The International Journal of Arts in Society</i> (2) 2007. Available online 5 Feb 2010: http://www.audiodescribe.com/about/articles/ad_international_journal_07.pdf	
3. Szarkowska, Agnieszka, Izabela Krejtz, Krzysztof Krejtz, Agnieszka Walczak. "Audio Description as an Aural Guide of Children's Visual Attention: Evidence from an Eye-Tracking Study" r. 2012, str. 99-106 (<i>Artykuł konferencyjny</i>).	
4. Krzysztof Krejtz, Izabela Krejtz, Andrew Duchowski, Agnieszka Szarkowska, Agnieszka Walczak. „Text-to-speech audio description: towards wider availability of AD“ in <i>JOURN</i> Multimodal learning with audio description: an eye tracking study of children's gaze during a visual recognition task. Tom ACM r. 2012, str. 83-90 (<i>Artykuł konferencyjny</i>) AL OF SPECIALISED TRANSLATION. Tom 15 r. 2011, str. 142-162 (<i>Artykuł</i>)	
5. Agnieszka Szarkowska. „Verbatim, standard, or edited? Reading patterns of different captioning styles among deaf, hard of hearing, and hearing viewers,„ in <i>AMERICAN ANNALS OF THE DEAF</i> . Tom 156 Nr 4 r. 2011, str. 363-378 (<i>Artykuł</i>).	
6. Agnieszka Szarkowska. „Between Text and Image. Updating Research in Screen Translation“ in <i>TARGET. INTERNATIONAL JOURNAL OF TRANSLATION STUDIES</i> Tom 22 Nr 2 r.	

2010, str. 363-368 (Recenzja).

7. *ITC Codes and Guidance Notes*. May 2000. Document downloaded from Ofcom web site on 15 June 2009:
http://www.ofcom.org.uk/static/archive/itc/itc_publications/codes_guidance/audio_description/Index.asp.html

8. *Audio Description Coalition. Standards for Audio Description and Code of Professional Conduct for Describers*. 2008. Document downloaded from Ofcom web site on 11 June 2009:
www.AudioDescriptionCoalition.org

PROWADZĄCY PRZEDMIOT (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

mgr Anna Sadowska
sadowska@kul.lublin.pl

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
EKW	Nie uczestniczy w zajęciach	Posiada podstawową wiedzę przedmiotową i metodologiczną	Posiada ugruntowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną	Posiada szeroką wiedzę przedmiotową i metodologiczną
EKU	Nie oddaje prac pisemnych zadanych do samodzielnego przygotowania. Popołnia rażące błędy.	Nie potrafi zastosować wiedzy w praktyce, popołnia podstawowe błędy słownikowe i interpretacyjne	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł, posiada umiejętności badawcze obejmujące analizę dzieł audiowizualnych, dobór metod i narzędzi do przygotowania audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących	Potrafi sprawnie wyszukiwać, trafnie analizować, krytycznie oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł, nie tylko podstawowych. Posiada umiejętności badawcze obejmujące analizę dzieł audiowizualnych, rozumie język dzieł audiowizualnych. Umiejętnie dobiera metody i narzędzia do przygotowania audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących.
EKK	Nie przejawia aktywności w realizacji zadań	Realizuje zadania zespołowe, samodzielnie	Potrafi pracować samodzielnie, ale także umie	Samodzielnie zdobywa wiedzę i poszerza swoje

		interpretuje mniej skomplikowane zadania dotyczące przygotowania audiodeskrypcji i napisów dla niesłyszących	przejmować różne role w projektach zespołowych.	umiejętności badawcze oraz podejmuje autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową tłumacza audiowizualnego w oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności.
III. Inne przydatne informacje o przedmiocie				
Konsultacje: Anna Sadowska środa 13.30 – 15. 00 Pokój Asystentów: C-940				